

Raadsinformatiebrief

Onderwerp : Besluiten omgevingswet
Aanleiding : Omgevingswet
Datum : 20 mei 2021
Portefeuillehouder : J. Kraijo
Schrijver : P.M. Stortenbeker

Inleiding

In mei heeft uw gemeenteraad een raadsinformatiebrief over de bruidsschat omgevingswet behandeld. In deze raadsinformatiebrief is aangegeven dat er een raadsinformatiebrief volgt waarin u wordt geïnformeerd over nog te nemen besluiten in het kader van de omgevingswet. Onderhavige raadsinformatiebrief geeft hier invulling aan.

Deze Raadsinformatiebrief (RIB) gaat in op het proces van de Omgevingsvisie, het Omgevingsplan, en de besluiten die de gemeenteraad moet/kan nemen voordat de Omgevingswet op 1-1-2022 in werking treedt.

Op dit moment worden voorbereidingen getroffen om te komen tot een omgevingsvisie. De verwachting is dat de omgevingsvisie eind 2022 kan worden vastgesteld. De omgevingsvisie bevat de lange termijn doelstellingen voor de gemeente Alblasserdam.

Na de omgevingsvisie zal ook een omgevingsplan worden vastgesteld. Het Omgevingsplan omvat de juridische regels voor de fysieke leefomgeving, die gebaseerd zijn op de doelen van de omgevingsvisie.

Op 1-1-2022 beschikt Alblasserdam van rechtswege over een tijdelijk omgevingsplan. Dit tijdelijke omgevingsplan bestaat uit alle huidige bestemmingsplannen en de bruidsschat. De aanwezige lokale verordeningen blijven op zichzelf staan. Wanneer het wenselijk is om een verordening (die de fysieke leefomgeving aangaat) te wijzigen, wordt de verordening toegevoegd aan het Omgevingsplan.

Gemeenten hebben tot 2029 de tijd om het tijdelijke omgevingsplan om te zetten naar een definitief omgevingsplan.

De vaststelling en wijziging van het omgevingsplan is een bevoegdheid van de raad en kan op onderdelen worden gedelegeerd naar het college.

De gemeente wordt aangesloten op het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingswet. Daardoor kan iedereen uiteindelijk exact zien welke regels voor een locatie en voor een activiteit gelden. Om alle juridische regels, te kunnen "lezen" en digitaal beschikbaar te maken voor onze inwoners, is een omvangrijke vertaalslag nodig

De rol van de raad

Naast de voorbereidende werkzaamheden die college en organisatie verrichten, zijn er ook besluiten die door de gemeenteraad genomen moeten worden. Per besluit worden deze onderstaand toegelicht.

Activiteit	okt 2021	nov 2021	dec 2021
1. Adviesrecht raad	X		
2. Toepassing uitgebreide procedure	X		
3. Verplichte participatie	X		
4. Delegatie (rolverdeling raad en college)	X		
5. Vaststellen gewijzigde inspraakverordening	X		
6. Instellen c.q. wijzigen commissie ruimtelijke kwaliteit (gemeentelijke adviescommissie)	X		
7. Besluit legesverordening			X
8. Verordening nadeelcompensatie		X	
9. Verordening kostenverhaal		X	

Toelichting:

1. Adviesrecht raad

Een aantal ruimtelijke plannen gaat nu eerst langs de gemeenteraad voor een verklaring van geen bedenkingen, voordat het college een omgevingsvergunning kan verlenen om af te wijken van het bestemmingsplan, een beheersverordening of een inpassingsplan. Dat geldt voor alle gevallen die niet staan in de door de raad vastgestelde Lijst van categorieën waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen nodig is. Deze lijst is vastgesteld in de raadsvergadering van 26 maart 2013. Onder de Omgevingswet vervalt deze bevoegdheid en komt een nieuwe bevoegdheid hiervoor in de plaats: het adviesrecht. In de Omgevingswet is de redenering andersom. Dan moet de raad van tevoren aangeven wanneer een plan om af te wijken van het omgevingsplan wél langs de raad moet.

Verder wordt de verklaring van geen bedenkingen vervangen door een bindend advies. Raad en college moeten met elkaar in gesprek gaan over welke gevallen voor bindend advies voorgelegd moeten worden aan de raad. Daarbij is een van de doelen van de Omgevingswet, snellere dienstverlening, wel van belang.

2. Adviesrecht over uitgebreide procedure

Het uitgangspunt van de Omgevingswet is dat op vergunningen de reguliere procedure (termijn 8 weken) van toepassing is. De gemeenteraad kan in een aantal gevallen aangeven wanneer ze een uitgebreide procedure (termijn 26 weken) van toepassing wil verklaren. Het gaat dan om situaties waar veel aspecten spelen (complex) en waar veel belangen spelen (ofwel een grote impact hebben).

3. Verplichte participatie

De Omgevingswet gaat ervan uit dat de initiatiefnemer het gesprek met de omgeving aangaat. Maar dit is meestal niet verplicht. Alleen bij activiteiten die niet in het omgevingsplan passen kan de raad situaties aanwijzen waarbij het gesprek met de omgeving verplicht is. Indien ervoor wordt gekozen om in bepaalde gevallen participatie verplicht te stellen, moet ook de inspraakverordening gewijzigd worden (zie ook punt 5).

4. Delegatie

Voor het wijzigen van het omgevingsplan regelt het delegatiebesluit de verhouding raad – college. Het delegatiebesluit is verwoord in artikel 2.8 van de Omgevingswet en luidt als volgt: “de gemeenteraad kan de bevoegdheid tot het vaststellen van delen van het omgevingsplan delegeren aan het college van burgemeester en wethouders”.

De wijziging van het omgevingsplan is een bevoegdheid van de raad en kan worden gedelegeerd naar het college.

5. Vaststellen inspraakverordening

Indien wordt gekozen voor het (in bepaalde gevallen) verplicht stellen van participatie moet de inspraakverordening gewijzigd worden. Deze verplichting wordt dan opgenomen in de inspraakverordening.

6. Gemeentelijke commissie ruimtelijke kwaliteit

De omgevingswet schrijft voor dat er een adviescommissie moet komen voor het beoordelen van

aanvragen voor rijksmonumenten. Alblasserdam beschikt over al over een Erfgoedcommissie en een Welstandcommissie. Deze commissies zullen worden samengevoegd tot één commissie. De nieuwe commissie Ruimtelijke kwaliteit adviseert het college straks integraal over de vergunningverlening. In de huidige situatie leveren verschillende commissies verschillende adviezen. Deze commissie Ruimtelijke kwaliteit zal voor de inwerkingtreding van de omgevingswet benoemd moeten worden.

7. Aangepaste legesverordening

De legesverordening zal aangepast moeten worden aan de Omgevingswet en de keuzes, die de gemeente Alblasserdam maakt. Belangrijk onderdeel hiervan is de keuze om al dan niet milieuleges te heffen bij milieuvergunningen. Ook de gevolgen van de Wet kwaliteitsborging bouw (private bouwtoets) zullen in de legesverordening verwerkt moeten worden.

8. Verordening nadeelcompensatie

Het begrip planschade uit de Wet ruimtelijke ordening staat niet in de Omgevingswet. De planschaderegeling is onderdeel van de Regeling Nadeelcompensatie. De regeling Nadeelcompensatie uit de Omgevingswet is een aanvulling op de regels in de Algemene wet bestuursrecht. Deze treedt uiterlijk tegelijk in werking met de Omgevingswet.

9. Verordening kostenverhaal

In de Wet Ruimtelijke Ordening is de mogelijkheid geboden om middels een overeenkomst een initiatiefnemer bij te laten dragen aan het ontwikkelen van een gebied (de kosten van de aanleg van voorzieningen van openbaar nut, zoals straten, riolering, groen en dergelijke). Indien de gemeente niet in staat is om met een of meerdere eigenaren in de ruimtelijke gebied tot overeenstemming te komen over de verkoop van de grond of het sluiten van een exploitatieovereenkomst, is de gemeente verplicht een exploitatieplan op te stellen. Het exploitatieplan als separate planfiguur komt met de inwerkingtreding van de omgevingswet te verdwijnen.

In het omgevingsplan moeten categorieën van ontwikkelingen ter verbetering van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving worden aangewezen waarvoor wordt bepaald dat een financiële bijdrage wordt verhaald op degene die een activiteit verricht (kostenverhaal geschiedt straks niet meer op basis van vrijwilligheid, maar is afdwingbaar).

Voor de inwerkingtreding van de omgevingswet moet een besluit genomen worden waarin dergelijke categorieën door uw gemeenteraad worden aangewezen.

Wet kwaliteitsborging bouw

Tegelijkertijd met de omgevingswet treedt de Wet kwaliteitsborging bouw in werking. Deze nieuwe wet verlangt vooralsnog geen aparte besluiten. Wel heeft de inwerkingtreding van deze wet (mogelijk) invloed op de legesverordening. U wordt in een aparte raadsinformatiebrief geïnformeerd over de inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging bouw. Ondanks het feit dat er raakvlakken zijn tussen de wet kwaliteitsborging bouw en de omgevingswet proberen wij u hierin separaat te informeren. Dit in verband met de complexiteit van de materie.

Uitstel Omgevingswet

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld. Voor de Omgevingswet volgen wij in de organisatie 3 sporen, te weten:

1. Omgevingsvisie;
2. Toepasbare regels/omgevingsplan
3. Implementatie

Het uitstel zal geen invloed hebben op de sporen 1 en 2. De planning van deze sporen liep al over de implementatiedatum heen. Voor wat betreft het 3^e spoor heeft de uitgestelde inwerkingtreding wel een (gunstig) effect zodat een aantal besluiten die hierboven benoemd zijn iets meer discussieruimte kunnen krijgen. Het betreft de besluiten Nadeelcompensatie en Kostenverhaal. Voor deze 2 besluiten zal de planning worden verschoven naar februari 2022. De planning voor de besluiten die betrekking hebben op het consolideren van de huidige situatie verandert niet.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

de secretaris
S. van Heeren

de burgemeester
J.G.A. Paans